

Opravična št.:

U-I-206/19, Up-941/19

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2019:U.I.206.19

Akt:

Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr. in 27/16), 1. odst. 344. čl.

Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča št. Cst 287/2019 z dne 19. 6. 2019 v zvezi s sklepoma Okrožnega sodišča v Ljubljani št. St 5874/2015 z dne 18. 4. 2019 in z dne 17. 5. 2019

Izrek:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 344. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr. in 27/16) se zavrne.

Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča št. Cst 287/2019 z dne 19. 6. 2019 v zvezi s sklepoma Okrožnega sodišča v Ljubljani št. St 5874/2015 z dne 18. 4. 2019 in z dne 17. 5. 2019 se ne sprejme.

Evidenčni stavek:

Ustavno sodišče pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti (in zakonitosti) zavrne, če od odločitve ni pričakovati rešitve pomembnega pravnega vprašanja. Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču.

Geslo:

1.5.51.1.5.1 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Zavrnitev pobude - Ker je očitno neutemeljena.

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

1.4.10.6 - Ustavno sodstvo - Postopek - Vmesni postopki - Izločitev sodnika.

Pravna podlaga:

Člen 26.2, 55.b.2, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

 [U-I-206-19, Up-941-19.pdf](#)

Polno besedilo:

U-I-206/19-7

Up-941/19-7

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus pobude in ustavne pritožbe Martina Jakliča, Ljubljana, na seji 5. septembra 2019

sklenilo:

1. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 344. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 - uradno prečiščeno besedilo, 10/15 - popr. in 27/16) se zavrne.

2. Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča št. Cst 287/2019 z dne 19. 6. 2019 v zvezi s sklepoma Okrožnega sodišča v Ljubljani št. St 5874/2015 z dne 18. 4. 2019 in z dne 17. 5. 2019 se ne sprejme.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pobudnik navaja, da je družbenik stečajne dolžnice. Izpodbija prvi odstavek 344. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju ZFPPIPP), ker naj bi bil v neskladju z drugim odstavkom 14. člena, 22., 23., 25., 33. in 67. členom Ustave ter 13. členom Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 - v nadaljevanju EKČP) in 1. členom Prvega protokola k EKČP. Navedena določba naj bi omogočala vložitev pritožbe zoper sklep o prodaji premoženja stečajnega dolžnika le upnikom, ki so stranka stečajnega postopka, ne pa tudi družbenikom stečajnega dolžnika, čeprav naj bi bili glede na

drugi odstavek 373. člena ZFPPIPP "zadnji upniki" stečajnega postopka. Na podlagi te določbe naj bi bili namreč upravičeni do preostanka stečajne mase, ki bi ostala po plačilu vseh nezavarovanih terjatev v stečajnem postopku, v sorazmerju z velikostjo njihovega poslovnega deleža. Glede na to naj bi izpodbijana določba posegala v pobudnikovo lastninsko pravico, saj v primeru arbitrarnega zaobida zakona ta nima pravnega sredstva in s tem sodnega varstva, da bi svoje lastninsko upravičenje lahko zavaroval. Pobudnik se strinja, da v nejasnih primerih kršitev ali morebitnih nezakonitih cenitev, ki niso na prvi pogled v očitni vzročni zvezi s prikrajšanjem premoženja, primarni lastnik (družbenik) pravice do pritožbe nima. Meni pa, da bi v skrajnih primerih, kot je njegov (torej v primerih očitnih bistvenih kršitev zakona ali njegovega obida, kot je npr. nesporna ponareditev cenitev), moral imeti na razpolago to pravno sredstvo oziroma varstvo pravic kot zadnjega upnika v stečajnem postopku. Zakonodajalec naj bi zato moral v

primerih očitnih arbitrarnih zlorab zakona pravno sredstvo predvideti, saj sicer prihaja do izvotlitev lastninske pravice družbenikov, kar naj bi bil tudi pobudnikov primer.[1] V njegovem primeru naj bi bila namreč potvorjena cenitev, pri kateri naj bi šlo za arbitraren zaobid zakona, ki je imela vpliv na izklicno ceno pri razpisu javne dražbe. Na to naj bi bili sodišči opozorjeni, vendar se naj do pobudnikovih navedb ne bi opredelili, s čimer naj bi kršili 22. in 25. člen Ustave ter 13. člen EKČP. V obravnavanem primeru naj bi bilo razmerje med dolgom do upnikov, ki naj bi znašal nekaj čez 1 milijon EUR, in korektno ocenjeno vrednostjo sporne nepremičnine, ki je približno 12 milijonov EUR, primerljivo s tistim v zadevi *Vaskrsić proti Sloveniji* (sodba Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 25. 4. 2017), pri čemer naj tudi v obravnavanem primeru ne bi bila izčrpana milejša sredstva, ki bi privedla do istega rezultata, tj. poplačila upnikov.[2] Pobudnik ob tem stečajnemu upravitelju očita opustitve nekaterih ravnanj, ki naj bi lahko pripeljala do višje prodajne cene (npr. iskanje kupcev v tujini, dogovor z upnikom o vpisu lastninske pravice na delu nepremičnine), in podaja očitke zoper nekatera njegova ravnanja (tako naj bi ves čas postopka kupce obveščal o nezakoniti cenitvi kamnoloma in še nižji likvidacijski vrednosti, s čimer naj bi onemogočal prodajo po višji izklicni ceni). Tako postopanje naj bi omenilo hujšo omejitev pritožnikove pravice, kot pa načini, ki bi realno omogočili prodajo po višji ceni in so milejši za dosego istega cilja ali pa so za njegovo dosego še boljši. Upravitelj naj bi v tem primeru mimo zakonsko določenih zahtev o ustreznem cenilcu na arbitraren način zasledoval zgolj vidik prodaje nepremičnine pod ceno, kar gre v veliki meri tudi v škodo ločitvenemu upniku. Pobudnik se strinja, da je v primeru uvedbe stečaja njegova lastninska pravica omejena, vendar ne v nasprotju s pravom. Glede na navedeno naj bi torej prišlo do radikalno nesorazmernega posega v pravico do mirnega uživanja lastninske pravice, ki naj ne bi bil niti primeren niti nujen. Da bi bil poseg sorazmeren, naj bi torej zakon moral določati npr. vsaj to, da ima morda vsaj v radikalnih primerih nesorazmernosti oz. oškodovanja premoženja, tudi "zadnji upnik", tj. družbenik pravico dokazati, da je prišlo do oškodovanja njegove lastnine. Nasprotno stališče naj bi pomenilo, da sta pravici do zasebne lastnine in do učinkovitega sodnega varstva nedelujoči, brez vsebine, in da je lastninsko pravico mogoče omejiti tudi mimo minimalnih ustavnih in konvencijskih pogojev, kar naj bi bilo v nasprotju s temi minimalnimi standardi.

2. Pobudnik še navaja, da je praksa rednih sodišč pri razlagi izpodbijane določbe neenotna in se pri tem sklicuje na članek M. Lajevec, *Prodaja dolžnikovega nepremičnega premoženja* (Pravna praksa, 2012, št. 44). Zatrjuje še, da je bil pred rednimi sodišči v obravnavanem postopku vse do zadnje odločitve stranka v postopku, kar naj bi bilo razvidno iz priloženih listin, saj naj njegovega pravnega interesa ne bi bilo mogoče zanikati. Prav zaradi tega naj bi šlo za isti razlog priznanja pravnega interesa, kot je razlog priznanja statusa stranke dolžniku v postopku osebnega stečaja, ko gre za osebno premoženje, ki ostane ob koncu postopka. Družbenik naj bi v stečaju prav tako odgovarjal s tistim lastnim osebnim premoženjem, ki ga je vložil v družbo. Zato naj bi bil nezakonit odvzem v enaki meri poseg v mirno uživanje lastninske pravice, kot gre za poseg v to pravico takrat, če se dolžniku v postopku osebnega stečaja ne prizna pravica do pritožbe. Zgolj drugačna oblika organiziranosti naj ne bi mogla biti razlog za razlikovanje. Družba naj bi bila zgolj forma, lastnik njenega deleža pa naj bi bil še vedno posameznik, ki ima neposreden interes na preostanku premoženja po poplačilu terjatev, ki naj bi bil celo nesporno večji od interesa v tistih primerih stečajnega postopka, ko je očitno, da terjatve presegajo vrednost stečajne mase. Pobudnik Ustavnemu sodišču predlaga, naj svoje stališče o nemožnosti družbenikovega vlaganja pritožbe zoper sklep o prodaji spremeni vsaj v delu in upošteva izjemne situacije, kot je pritožnikova.

3. Pritožnik v ustavni pritožbi zatrjuje kršitve 22., 23., 25., 33. in 67. člena Ustave ter 13. člena EKČP in 1. člen Prvega protokola k EKČP. Glede odvzema pravnega sredstva in s tem sodnega varstva ter izvotlitve njegove lastninske pravice zaradi arbitrarne cenitve podaja enake očitke in njihovo utemeljitev kot v pobudi. Dodaja pa še, da sta sklepa prvostopenjskega sodišča neobrazložena, ker naj na navedene očitke ne bi dajala odgovorov. Z izpodbijanimi sklepi naj bi bila na arbitraren in nesorazmeren način vnaprej odvzeta pritožnikova lastninska upravičenja brez možnosti pritožbe. Arbitrarno naj bi bilo tudi stališče Višjega sodišča, češ da je zakonodajalec upošteval načelo sorazmernosti tako, da je izključil varstvo lastninskih upravičenj primarnih lastnikov v korist upnikov, saj naj bi bilo sprejeto brez upoštevanja določb ZFPPIPP, ki pritožniku dajejo lastninsko upravičenje, ter slednje s tem izvotlilo. Pritožnika naj bi motilo tudi pojasnilo Višjega sodišča, da bi lahko premoženje prodal že pred stečajnim postopkom, s čimer naj bi imel možnost preprečiti stečajni postopek. Meni, da s tem ni mogoče upravičevati arbitrarnega zaobida zakona. Ob tem navaja tudi osebne okoliščine, ki naj bi mu preprečevale navedene aktivnosti. Pritožnik nadalje še pojasnjuje, da se je vedno zavzemal za poplačilo upnikov in da je zaradi težav pri prodaji kamnoloma v preteklosti pristal na nižjo izklicno ceno, kot pa je bila poštena vrednost. Vendar pa naj bi bila slednja izklicna cena določena brez njegovega soglasja. To soglasje naj bi celo zavrnil s tem, ko naj ne bi podpisal zapisnika z dne 6. 10. 2016. Zato naj bi bila ta zapisnik in na njegovi podlagi sprejeti sklep sodišča nična. Pritožnik ustavni pritožbi prilaga še dodatne navedbe, ki naj bi jih Ustavno sodišče upoštevalo, če gornje navedbe ne bi prepričale. V teh navedbah povzema upraviteljeve navedbe v otvoritvenem poročilu glede zadnje cenitve in še obširneje razpravlja o neprimernosti cenitve kamnoloma, o napakah upravitelja in sodišča glede tega, o neuspešnih preteklih dražbah in razlogih za to, ki naj bi bili v spornem ravnanju stečajnega upravitelja.

4. Pritožnik predlaga začasno zadržanje izvedbe javne dražbe, ki je razpisana za 9. 9. 2019, in absolutno prednostno obravnavo zadeve.

B. - I.

5. Izpodbijani prvi odstavek 344. člena ZFPPIPP določa: "Proti sklepu o prodaji iz 331. člena zakona, sklepu o soglasju k prodajni pogodbi iz 341. člena zakona, sklepu o izročitvi nepremičnine kupcu iz drugega odstavka 342. člena in sklepu iz četrtega odstavka 343. člena zakona se lahko pritožijo samo upniki."

6. Pobudnik navedeni določbi očita, da družbeniku stečajne dolžnice odreka pravico do pritožbe zoper izpodbijani sklep o prodaji. Poleg tega navaja, da ne ureja možnosti njegovega sodelovanja v glavnem stečajnem postopku v primeru, ko je pravica do poplačila iz preostanka razdelitvene mase sorazmerno družbenikovemu deležu po poplačilu vseh nezavarovanih terjatev, ki jo ureja drugi odstavek 373. člena ZFPPIPP, v bistvenem prizadeta zaradi zlorabe ali očitne kršitve zakona. S tem zatrjuje neskladje izpodbijane določbe s 25. in 33. členom Ustave.

7. Člen 25 Ustave zagotavlja vsakomur pravico do pritožbe ali drugega pravnega sredstva proti odločbam sodišč in drugih državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih. Navedeno torej pomeni, da je po Ustavi nosilec pravice do pritožbe tisti posameznik, o čigar pravici, obveznosti ali pravnem interesu je bilo odločeno z navedenim pravnim aktom.

8. Izpodbijana določba omogoča pritožbo zoper sklepe, ki jih sodišče izda v stečajnem postopku v primeru prodaje premoženja stečajnega dolžnika le upnikom, ki so stranke stečajnega postopka. Tudi sklep o prodaji, ki ga sodišče lahko izda na predlog upravitelja in na podlagi mnenja upniškega odbora (prvi odstavek 331. člena ZFPPIPP), lahko po izpodbijani določbi izpodbijajo le upniki. V sklepu o prodaji premoženja stečajnega dolžnika mora sodišče določiti način prodaje, izklicno ceno pri javni dražbi ali izhodiščno ceno pri zavezujočem zbiranju ponudb in znesek varščine (glej drugi odstavek 331. člena ZFPPIPP). Sklep o prodaji je pogoj za prodajo premoženja stečajnega dolžnika. S tem sklepom sodišče torej ne odloča o nobeni pravici ali obveznosti družbenika stečajnega dolžnika. Toda Ustava pravico do pritožbe zagotavlja tudi tistemu posamezniku, o čigar pravnem interesu je odločeno z odločbo sodišča. Varstvo je zagotovljeno tistim interesom, ki so ovrednoteni kot pravno relevantni in so kot takšni predmet pravnega varstva.^[3] Kateri so pravno relevantni interesi posameznika, opredeljuje relevantna konkretna pravna ureditev. Presoja, kateri konkretni interes je varovan, je stvar razlage te ureditve.^[4]

9. Bistvo in namen glavnega stečajnega postopka je poplačilo upnikov. Zgoščeno je izraženo v načelu zagotavljanja najboljših pogojev za plačilo upnikov (47. člen ZFPPIPP). To načelo zavezuje zakonodajalca pri zasnovi pravil glavnega stečajnega postopka. Poleg tega zavezuje organe stečajnega postopka v konkretnem postopku. Voditi ga morajo tako, da se zagotovijo najugodnejši pogoji glede višine poplačila, pa tudi glede rokov za poplačilo terjatev upnikov. Interes družbenika, varovan v pravici do poplačila sorazmerno njegovemu poslovnemu deležu iz ostanka razdelitvene mase po popolnem poplačilu nezavarovanih terjatev, je zaradi prisilne narave stečajnega postopka nad stečajnim dolžnikom podrejen interesom upnikov. Upoštevati je treba, da je bila insolventnost pri stečajnem dolžniku pogoj za začetek (glavnega) stečajnega postopka. Družbenik stečajnega dolžnika jo je imel v okviru pravil korporacijskega prava možnost preprečiti pred začetkom tega postopka, pa tudi izpodbijati presojo o obstoju insolventnosti s pritožbo zoper sklep o začetku stečajnega postopka (glej četrti odstavek 235. člena v zvezi s tretjim in četrtim odstavkom 234. člena ter drugi odstavek 242. člena ZFPPIPP).

10. Poplačilo terjatev predpostavlja prodajo sredstev stečajnega dolžnika in s tem opredelitev načina prodaje sredstev iz stečajne mase ter pogojev, ki naj izbrani način omogočijo. Med te spada opredelitev izklicne cene za prodajo sredstev na javni dražbi. Ta naj dražbo in s tem prodajo omogoči. Vendar bo šele na dražbi realizirana prodaja premoženja stečajnega dolžnika imela z doseženo kupnino dejanski pomen za obseg razdelitvene mase. Interes družbenika v zvezi z izklicno ceno je ekonomski in kot tak ni pravno varovan. Neutemeljene so zato trditve o neskladju izpodbijane določbe ZFPPIPP s 25. členom Ustave.

11. Pobudnik zatrjuje tudi neskladje izpodbijane določbe s 33. členom Ustave. Zakonodajalcu očita, da ni uredil varstva družbenika stečajnega dolžnika pred zlorabami v glavnem stečajnem postopku oziroma pred očitnimi kršitvami zakona, ki izvotlijo njegovo pravico do poplačila sorazmerno njegovemu poslovnemu deležu iz ostanka razdelitvene mase po popolnem poplačilu nezavarovanih terjatev (drugi odstavek 373. člena ZFPPIPP), saj ZFPPIPP družbeniku niti v takih primerih ne omogoča sodelovanja v tem postopku. Vendar pobudnik ni izkazal, da je materialno izčrpal očitek izvotlitve pravice iz drugega odstavka 373. člena ZFPPIPP z zlorabo v stečajnem postopku, zato Ustavno sodišče na ta očitek ne odgovarja. Iz ustaljene ustavnosodne presoje namreč izhaja, da mora pobudnik očitke o protiustavnosti izpodbijane ureditve izčrpati po vsebini že v pravnih sredstvih v postopkih pred sodišči, saj jih sicer ne more uveljavljati v pobudi.^[5] Da bi navedeni očitek naslovil v sodnem postopku, iz izpodbijanih sklepov ne izhaja, pritožbe zoper

sklep sodišča prve stopnje pa pobudnik tudi ni predložil. Kot je razvidno iz obrazložitve sklepa o nesprejemu ustavne pritožbe, graja očitne kršitve zakona v izhodiščnem sodnem primeru ni utemeljena. Zato s tem očitkom ni mogoče v pobudi utemeljevati neskladja izpodbijane ureditve s 33. členom Ustave zaradi opustitve ureditve možnosti, da imetnik pravice iz drugega odstavka 373. člena ZFPPIPP v posebnem postopku uveljavi očitne kršitve zakona v glavnem stečajnem postopku.

12. Pobudnik zatrjuje neskladje izpodbijane določbe tudi z drugim odstavkom 14. člena Ustave, ker stečajni dolžnik v postopku osebnega stečaja pravno sredstvo zoper sklep o prodaji ima, družbenik v d. o. o. pa ne, čeprav naj bi šlo za enaka položaja. Drugi odstavek 14. člena Ustave zagotavlja splošno enakost pred zakonom. Zakonodajalca zavezuje, da enake položaje pravnih subjektov uredi enako, različne pa ustrezno različno.[6] Pri presoji, katere podrobnosti in razlike v položajih so bistvene, pa je treba izhajati iz predmeta pravnega urejanja.[7]

13. Očitek je neutemeljen. Navedena položaja sta v bistvenem različna. Družbenik d. o. o. ni osebno odgovoren družbenik, saj za obveznosti družbe ne odgovarja z vsem svojim premoženjem. Prav zato tudi ni stranka stečajnega postopka.[8] Drugače velja za stečajnega dolžnika v postopku osebnega stečaja, ki je na podlagi 385. člena ZFPPIPP stranka stečajnega postopka, saj osebno odgovarja za obveznosti z vsem svojim premoženjem. Zato je Ustavno sodišče v odločbi št. Up-949/12 z dne 10. 10. 2013 (Uradni list RS, št. 91/13, OdlUS XX, 17) ocenilo, da je njegov položaj podoben položaju osebno odgovornega družbenika v stečajnem postopku nad pravno osebo (glej 14. točko obrazložitve) in da so zato podani pogoji za smiselno uporabo drugega odstavka 349. člena ZFPPIPP, ki mu dovoljuje pritožbo zoper sklepe iz izpodbijane določbe.

14. Pobude ni mogoče utemeljevati s trditvami o opustitvah ravnanj upravitelja pri prodaji nepremičnine, ker naj bi imel možnost uporabiti milejše ukrepe, vendar jih ni uporabil (npr. višjo ceno kamnoloma naj bi lahko dosegel z iskanjem kupcev v tujini, kjer obstaja realna kupna moč za tovrstne nepremičnine oziroma podjem; očitek, da ni bilo poskusa s predlogom dogovora z upnikom, da bi na sorazmernem delu nepremičnine v soglasju s pritožnikom vpisal lastninsko pravico na nepremičnini). V zvezi s sklicevanjem na zadevo *Vaskrsić proti Sloveniji* je treba pojasniti, da se ta zadeva v več pogledih razlikuje od obravnavanega primera. V obravnavanem primeru gre za stečajni (in ne izvršilni) postopek. Stečajni postopek se vodi zoper stečajnega dolžnika. V stečajnem postopku se prodaja (vse) premoženje stečajnega dolžnika. Zadeva *Vaskrsić proti Sloveniji* je izvirala iz izvršilnega postopka, v katerem se je prodajala nepremičnina, last Vaskrsića, ki je bil dolžnik v izvršilnem postopku in ki je ponudil poplačilo izterjevane denarne terjatve iz drugih svojih sredstev.

15. Glede na vse navedeno je Ustavno sodišče pobudo zavrnilo kot očitno neutemeljeno (1. točka izreka).

B. - II.

16. Pritožnik kršitve svojih pravic iz 25., 33. in 67. člena Ustave ter 1. člena Prvega protokola k EKČP in 13. člena EKČP utemeljuje z enakimi očitki kot pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 344. člena ZFPPIPP, ki jih je Ustavno sodišče zavrnilo kot očitno neutemeljene. Glede na to, da zoper podlago za zavrženje pritožnikove pritožbe ni

ustavnopravnih pomislekov, so brezpredmetni očitki v ustavni pritožbi, ki se nanašajo na kršitev pravice do pritožbe. Zakaj se zadeva *Vaskrsić proti Sloveniji* razlikuje od tu obravnavanega primera, je Ustavno sodišče že obrazložilo.

17. Neutemeljeni so tudi drugi pritožnikovi očitki. Ne drži, da sodišči nista odgovorili na očitke glede pravice do pritožbe zoper sklep o prodaji, glede odsotnosti sodnega varstva in posledično izvotlitvi njegovega lastninskega upravičenja. Na te očitke je odgovarjalo že prvostopenjsko sodišče v sklepu, s katerim je zavrglo pritožnikovo pritožbo, sklicujoč se na obrazložitev sklepov Višjega sodišča v Ljubljani št. Cst 81/2018 z dne 28. 2. 2018 in št. Cst 452/2018 z dne 20. 9. 2018. S temi vprašanji pa se je ukvarjalo tudi pritožbeno sodišče v izpodbijanem sklepu. Glede nesorazmernosti izklicne cene v razmerju do resnične vrednosti nepremičnin, ki so predmet prodaje, je pojasnilo, da so bile opravljene že štiri dražbe po bistveno višji izklicni ceni od sporne, ki so bile vse neuspešne. S tem je implicitno zavrnilo trditve pritožnika o očitni nesorazmernosti izklicne cene v razmerju do resnične vrednosti prodajanih nepremičnin. Razumeti je, da je za odgovor pritožbenega sodišča ključno merilo resnične vrednosti nepremičnin uspešnost prodaje in dosežena cena na javni dražbi in ne izklicna cena, ki se določa, skladno oceni vrednosti teh nepremičnin. Ne drži torej, da sodišče ni odgovorilo na navedene trditve pritožnika. Navedenemu stališču pritožbenega sodišča arbitrarnosti ni mogoče očitati. Na drugačno presojo tudi ne morejo vplivati trditve o nekompetentnosti cenilca prodajanih nepremičnin, ki naj bi potrjevala očitno nezakonitost in obid zakona. Ustavno sodišče pojasnjuje, da je iz listin, priloženih ustavni pritožbi, razvidno, da je sporno cenitev nepremičnin, ki se prodajajo, opravil cenilec, imenovan za sodnega cenilca za gradbeništvo-nepremičnine.[9] Druga točka drugega odstavka 25. člena ZFPPIPP pa izrecno določa, da je pooblaščen cenilec nepremičnine tisti, ki je imenovan za sodnega cenilca za ocenjevanje nepremičnin.[10] Očitnih kršitev zakona predložene listine torej ne potrjujejo.

18. Pritožnik očita še arbitrarnost zaključku pritožbenega sodišča, češ da je zakonodajalec upošteval načelo sorazmernosti tako, da je izključil varstvo lastninskih upravičenj primarnih lastnikov v korist upnikov. Pri tem naj namreč ne bi upoštevalo določb ZFPPIPP, ki naj bi pritožniku dajale lastninsko upravičenje ter ga s tem izvotlilo. Očitek je neutemeljen. Pritožbeno sodišče je v 7. točki obrazložitve pojasnjevalo položaj družbenika v stečajnem postopku, ki ni upnik tega postopka, in naravo pravice, ki mu jo ZFPPIPP daje, sklicujoč se pri tem na odločitev Višjega sodišča št. Cst 81/2018 z dne 28. 2. 2018. Na podlagi tega je zaključilo, da bo družbenik upravičen do plačila na podlagi drugega odstavka 373. člena ZFPPIPP le, če bodo upniki poplačani v 100-odstotnem deležu in bo še kaj ostanka v stečajni masi. Temu stališču arbitrarnosti ni mogoče očitati. To svoje stališče je motrilo tudi z vidika zatrjevane pravice pritožnika do zasebne lastnine, konkretizirane v pravici, ki mu jo daje ZFPPIPP v drugem odstavku 373. člena. Vendar s tem, ko mu je skladno z ZFPPIPP odreklo pravico do pritožbe zoper sklep o prodaji nepremičnin, ki spadajo v stečajno maso, mu ni vnaprej odreklo varstva te pravice.

19. Pritožnik upravitelju očita opustitev določenih ukrepov glede prodaje kamnoloma, ki bi po njegovem mnenju lahko privedla do poplačila upnikov (višjo ceno kamnoloma naj bi lahko dosegel z iskanjem kupcev v tujini, kjer obstaja realna kupna moč za tovrstne nepremičnine oziroma podjem; ni bilo poskusa s predlogom dogovora z upnikom, da bi na sorazmernem delu nepremičnine v soglasju s pritožnikom vpisal lastninsko pravico na nepremičnini) in ki jih zato pojmuje kot milejše. Pritožnik te očitke podaja zoper domnevne opustitve stečajnega upravitelja. Te ne morejo biti predmet ustavne pritožbe (glej prva alineja prvega odstavka 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/112 – v

nadaljevanju ZUstS).

20. Iz navedenega izhaja, da očitki v ustavni pritožbi niso utemeljeni. Ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena ZUstS, Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo (2. točka izreka).

C.

21. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 26. člena in drugega odstavka 55.b člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/0, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in dr. Katja Šugman Stubbs. Sodnik DDr. Klemen Jaklič je bil pri odločanju v tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je sklep sprejelo soglasno.

dr. Rajko Knez
Predsednik

[1] Pobudnik pojasnjuje, da je predmet sklepa o prodaji v stečajnem postopku stečajne dolžnice, katere družbenik je, kamnolom, ki je družinsko premoženje. S prodajo v stečajnem postopku bo prodan in ga ne bo več mogoče dobiti nazaj. Zaradi potvorjene oziroma nezakonite cenitve naj bi bila izklicna cena v sklepu o prodaji prenizka, saj naj bi zelo odstopala od njegove prave vrednosti, ocenjene po za to usposobljenem sodnem cenilcu. Pobudnik zatrjuje, da je cenitev kamnoloma opravil upraviteljev znanec, ki naj ne bi bil kvalificirani cenilec za to področje in naj bi cenitev potvoril tako, da naj bi vanjo vključil le 10 odstotkov nepremičnine. Kamnolom naj bi bil zato ocenjen na borih 438.226 EUR, čeprav naj bi ga cenitve v prejšnjih postopkih ocenile na približno 12 milijonov EUR.

[2] Zaradi tega znatnega razkoraka med dolgom in vrednostjo premoženja naj bi bilo očitno, da bi ob korektni uporabi zakona po poplačilu terjatev upnikom v stečajnem postopku pobudniku ostal precejšen del premoženja stečajne dolžnice.

[3] M. Pavčnik, Teorija prava, 4. pregledana in dopolnjena izdaja, GV Založba, Ljubljana 2011, str. 157.

[4] Glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-267/11, U-I-45/11 z dne 3. 4. 2014 (Uradni list RS, št. 31/14), 9. točka obrazložitve.

[5] Glej npr. sklepe Ustavnega sodišča št. U-I-330/05, U-I-331/05, U-I-337/05 z dne 18. 10. 2007, Uradni list RS, št. 101/07, in OdlUS XVI, 79), št. U-I-154/11, Up-851/11 z dne 21. 9. 2012, št. U-I-175/17, Up-981/17 z dne 5. 1. 2018 in št. U-I-38/18, Up-534/17 z dne 3. 7. 2019.

[6] Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-186/12 z dne 14. 3. 2013 (Uradni list RS, št. 25/13, in OdlUS XX, 3), 24. točka obrazložitve.

[7] Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. Up-217/14 z dne 7. 2. 2018 (OdlUS XXIII, 19), 10. točka obrazložitve.

[8] Pri tem ni mogoče pritrditi pobudniku, da prodaja premoženja stečajne dolžnice v bistvu pomeni, da družbenik odgovarja za obveznosti družbe z lastnim premoženjem, ker ga je v družbo vložil kot stvarni vložek. Tak vložek v družbo se namreč oceni v denarju (glej drugi odstavek 80. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 82/13, 55/15 in 15/17 – ZGD-1). Ti vložki postanejo premoženje te družbe kot pravne osebe in vsak

družbenik, ki stvar vloži v družbo, izgubi stvarnopravno pravico nad njo (glej M. Kocbek v: M. Kocbek (red.), Veliki komentar zakona o gospodarskih družbah (1. knjiga), GV Založba, Ljubljana 2014, str. 545).

[9] To izhaja iz priloženega Poročila o oceni vrednosti nepremičnin in opreme podjetja PETRUS, d. o. o. – v stečaju družbe DODOMA, d. o. o., Maribor, z dne 14. 5. 2016.

[10] V zvezi s pritožbeno grajo, da cenitev ne upošteva vrednosti zalog, je treba pojasniti naslednje. Iz pritožbi priložene cenitve, ki bi jo bilo sodišče moralo po mnenju pritožnika upoštevati in s katero pritožnik utemeljuje zatrjevano nesorazmerje, izhaja, da je mineralna surovina v lasti Republike Slovenije (glej cenitev (dopolnitev), ki jo je izdelal sodni izvedenec in cenilec rudarske stroke doc. dr. Boris Salobir dne 20. 3. 2014).

⇒

Vrsta zadeve:

ocena ustavnosti in zakonitosti predpisov in drugih splošnih aktov
ustavna pritožba

Vrsta akta:

zakon
posamični akt

Vlagatelj:

Martin Jaklič, Ljubljana

Datum vloge:

13. 8. 2019

Datum odločitve:

5. 9. 2019

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

zavrnitev
nesprejem ustavne pritožbe

Objava:

Dokument:

US32035